

16 Feb 1844
fol 110.

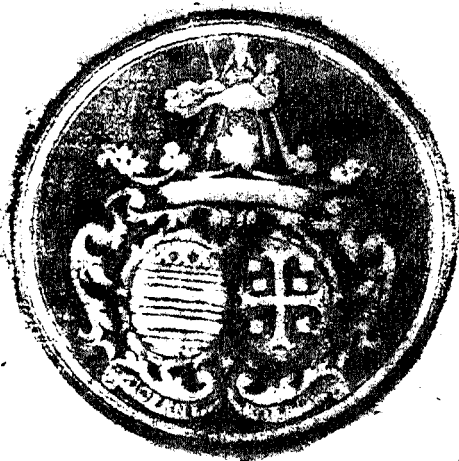
Ter voldoening Uwer aanschrijving van den 17 Januarij tt.
Geenscreed in het Dagblad der Provincie, No. 2, hebbe
ik U' Eer, rome excellencie, hier onderstaande te doen
worden, een afdruksel van het voorheen gebruikelijk
Wapen der Gemeente, hetzelve oorsprong of verrijping is
ons alhier onbekend. Van alleenlyk is men van algemeen gerve
kent dat het Zelve Wapen oorspronkelyk is van een Nonne
klooster, het welk gevestigd heett op een gekugt Oude
Gemeente, genaamd OMMEL, maar van hetzelve wapen nog
aanwizing is.

De Eerwaerdige Burgemeester

Stromberg

an Uwe Excellencie den Heere

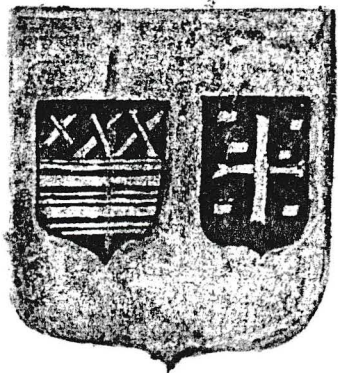
Gouverneur der Provincie Brabant.



1844

1/2

BEWAARPLAATS	ARCHIEF/COLLECTIE	INV./CAT.NR.	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR.	AFGIETSEL PLAATS EN NR.	NR.	
RAWB	Prsv. Bestuur	5307		Eigendom Stichting BRABANTS HEEM		
DATUM:		ZEGEL VAN				
Kopie 1838		Asten				
		FUNCTIE				
		RANDSCHRIFT				
		ZEGELCLAUSULE				
		VOORSTELLING				
MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEG



goud
rood
zilver
blauw
met

Astoria, 1523



Astoria, 1523



Asten, 1446



Asten, 1446



Astense schependomszegels

Het zegel uit 1446

Zoals burgemeester en wethouders tegenwoordig met hun handtekeningen officiële stukken bekrachtigen, zo gebeurde dat ten tijde van de schepencolleges door bezegeling van de akten. In kleine plaatsen, zoals Asten en Deurne, gebruikten de schepenen gezamenlijk één zegel; in grotere plaatsen, zoals Helmond en 's-Hertogenbosch, waar meer rechtshandelingen gepleegd werden en waar vaak slechts twee schepenen bij zo'n handeling getuigden, beschikte iedere schepen over een eigen zegel.

Een akte op perkament geschreven en voorzien van één of meer zegels wordt in archieftermen een charter genoemd. In het oud-archief van Deurne bevindt zich een serie van circa 150 charters, voornamelijk met betrekking tot de Tafel van de Heilige Geest, die toendertijd de zorg voor de armen had. De meeste ervan zijn uitgevaardigd door de schepenen van "Doerren". Het charter van 20 december 1446 (1) is echter van het schepencollege van Asten uitgegaan. De schepenen die toen het "gemeyn zegel" van Asten aan de akte verbonden waren Peter Verdijseldonck, Thijs van Bergelen, Jan Verhoven, Jan Colen, Jan Vleminck, Henric van Oustaden en Merselys Willems. En wonderwel hangt aan een perkamenten zegelstaart het bijna gave Astense schependomszegel. Wonderwel, want bij veel overgebleven charters is door slecht beheer in het verleden en verzamelwoede de relatie tussen zegel en charter verloren gegaan. Waarschijnlijk is dit zegel het enig overgeblevene uit die periode. Vanwege het figuratieve aspect spreken zegels meer aan dan handtekeningen. Vaak zie je, dat in het

...undekringen
...erl... " te

...in het lid-

...van de Laar-

...te van der

...e.d. naar:

...het kader
...ldingen van

...zegel uit
...d-archief van
...hivariaat
...in dit nummer

...die van:
...n, linksonder
...den-Peelland.

d'n Uytbijndel, nr. 5, (1904)

zegel de verbondenheid met het geestelijke en wereldlijke gezag tot uitdrukking wordt gebracht. Deze twee elementen vinden we ook in het Astense zegel uit 1446.

In een 16-lobbige arcatuur wordt "de boodschap aan Maria" verbeeld. Tegen een achtergrond van fijne takjes staat links een knielende engel afgebeeld. Deze heft de linkerhand ten teken van groet in de hoogte. In de rechterhand houdt de engel (een deel van) de tekst van de groet. De maker van het zegelstempel, dat gebruikt werd om de zegelafbeelding in de was te laten verschijnen, verstond zijn vak erg goed. De goede leesbaarheid van onder andere de tekst van de groet getuigt hiervan. In letters van nog geen millimeter is te lezen "AVE GRAT", hetgeen waarschijnlijk de aanhef is van "ave gratia Maria". Rechts van de engel staat Maria, die haar rechterhand opheft en met de linker een boek vasthoudt.

Maria speelde en speelt nog een vooraanstaande rol in het religieuze leven in Asten. Enkele voorbeelden.

De 1530 kilo zware klok, die in 1447 in de toren van de toenmalige kerk van de parochie Asten is gehangen, droeg als opschrift "MARIA VOCOR" (Maria word ik genoemd). (2) De huidige centrumparochie draagt als naam Onze Lieve Vrouw Presentatie.

Onder het tafereel en in onderbreking van het randschrift is een wapenschild afgebeeld. Het wapen is dat van het Brabantse geslacht Van Kuyc. Rietstap (3) beschrijft dit als volgt: "In goud twee rode dwarsbalken, vergezeld van acht zoomswijze geplaatste rode meerltjes, 3 van boven, 2 aan de zijde tusschen de twee balken en 3 aan de schildpunt". Afgezien van de kleuren zijn al deze elementen in het wapenschild van het zegel te ontdekken. (Meerltjes of merlets zijn eendjes zonder bek of poten.)

Dit wapen komt onder andere voor in het tegenzegel van Jan I van Kuyc (c.1230-1308) en in het zegel van Jan III van Kuyc (c.1295-1357). (4) Leden van het geslacht Kuyc zijn lange tijd heer van Asten geweest.

Van het ronde zegel, met een doorsnede van c. 44 millimeter, is enkel een deel van het randschrift beschadigd. Het behouden deel vermeldt: "SIGILLU..... DE ASTEN" (allemaal hoofdletters, behalve de laatste letter). Samen met het ontbrekende tekstdeel zal het randschrift vermoedelijk zijn geweest: "sigillum scabinorum de Asten" - zegel van het schependom van Asten.

Hans van de Laarschot.



- (1) Streekarchivariaat Peelland. Verzameling charters Deurne, vlnr. 22.
- (2) Idem. Dokumentatie Asten.
- (3) RIETSTAP, J.B. De wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen adel. Groningen, 1890.
- (4) COLDEWEY, J.A. De heren van Kuyc, 1096-1400. Tilburg, 1981. (Bijdragen tot de geschiedenis van het zuiden van Nederland, dl.50.)

Astense schependomszegels 2

kringen "De Vonder"

lidmaatschap van

neren. Dat kost dan
t z' daarvoor op-
er' Lenssen,
ing' mevr. A.

an Heugten, Hans

der Vlies.
straat 15, 5751 KA

Het "tweede" zegel.

Hoe lang een gemeenschappelijk zegel door schepenen is gebruikt valt in veel gevallen, vanwege gebrek aan bewijsmateriaal, niet exact vast te stellen.

Het in de eerste aflevering (1) behandelde zegel is zeker tot in 1493 gebruikt. Een Astense schepenakte van 5 februari 1493 (2) draagt een klein randfragment van een zegel bij zich, dat past in het beschreven zegel.

Aan een schepenakte uit Asten van 30 jaar later, namelijk van 5 mei 1523 (3), hangt een ander zegel. Stylistisch is het vrijer, speelser dan het oude; hetgeen niet verwonderlijk is aangezien we op het breukvlak van de Middeleeuwen en de Renaissance zijn beland. Inhoudelijk bevat het dezelfde elementen als de voorganger. Het religieuze aspect wordt wederom door Maria verbeeld. Zij staat, gekroond en met een aureool omgeven, in het centrum van het zegel. Op haar linker arm draagt ze het kindje Jezus en in haar rechter hand houdt ze een scepter. Het is waarschijnlijk dat Jezus in zijn linker handje de rijksappel draagt, maar dit is vanaf dit zegel niet met zekerheid te zeggen. Onderaan, links en rechts van Maria staan twee wapenschilden afgebeeld. Het rechts van Maria verbeelde wapen is dat van de familie Van Kuyc, alhoewel de heerlijke band tussen deze familie en Asten op dat moment al lang niet meer bestond. Dit wapen is ook opgenomen in het oude zegel en is dan ook in de vorige aflevering besproken.

Het andere wapen is dat van de familie Bacx, die vanaf het einde van de 15e eeuw tot in het begin van de 16e eeuw met de heerlijkheid Asten beleend was (4). In het bovenste vlak van dit wapen staat

skant van het
abeeld, waarover
artikeltje het

een naar links gerichte leeuw. Het andere, onderste vlak laat een lijnversiering zien.

Een randschrift heeft dit zegel, met een doorsnede van c. 42 mm., niet. Wel zijn aan weerszijden van Maria en boven de wapenschilden sterk geplooid tekstbanden in het zegel opgenomen. Door de plooiën valt een deel van de tekst weg. Ongeplooiden banden zouden de volgende tekst laten zien: SIGILLUM SCABINORUM VILLE DE ASTEN.

Hoe lang dit zegel dienst heeft gedaan is niet onderzocht. In het begin van de 17e eeuw, als ook de familie Bacx al geruime tijd van het Astense toneel is verdwenen, is het echter nog in gebruik (5).

Hans van de Laarschot.

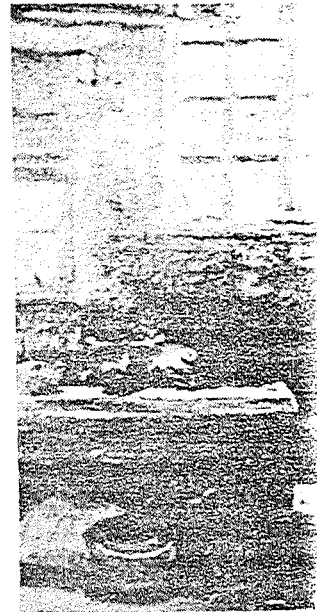
Noten:

- 1) Laarschot, H.v.d. 1984. Astense schependomszegels 1. In: D'n Uytbeyndel no. 5.
- 2) Rijksarchief in Noord-Brabant. Archief van de heerlijkheid Asten. Inv.nr. 295.
- 3) Streekarchivariaat Peelland. Verzameling charters Deurne. Vrl.nr. 94.
- 4) In 1477 wordt Bertold Back met de heerlijkheid beleend. Op 28 november 1535 volgt Reinier van Brederode Adriana Bacx (echtgenote van Wolfart van Brederode) op, die in 1509 vrouwe van Asten is geworden.
- 5) Rijksarchief in Noord-Brabant. Archief van de heerlijkheid Asten. Inv. nr. 304 en 305.



De steen- en p in de Zeilberg

In de Zeilberg zij
De eerste potoven
van het Twaalfjari
De pottenindustrie
in 1917, toen de l
zijn bedrijf still



Op deze reproductie van e
staat Piet Munsters afgeb

Op veel plaatsen
de grond een leer
4½ m. dik is. Ve
de steenbakkerij

Spilpoel

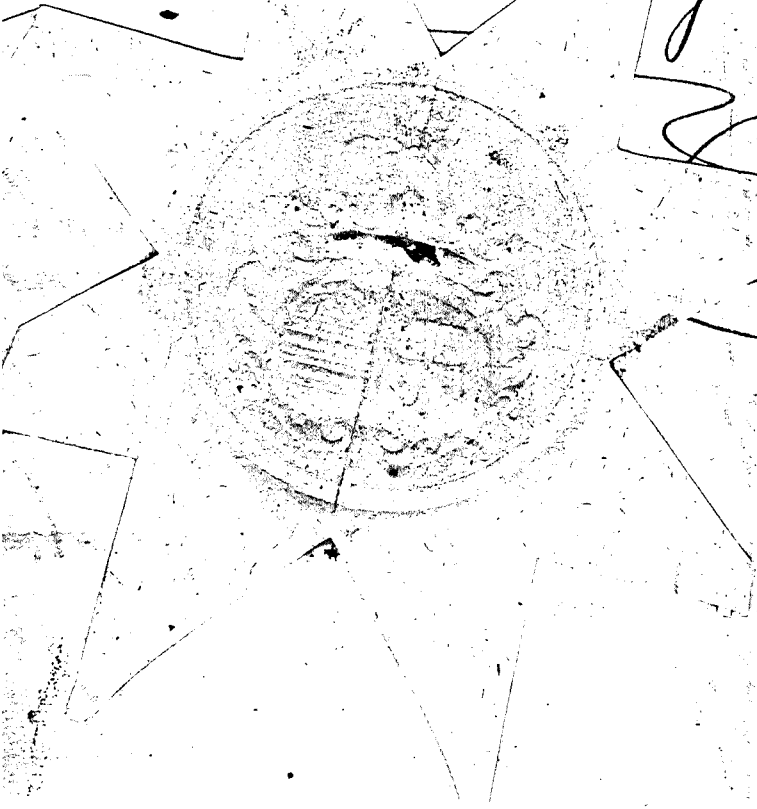


L. B. G. peulans
1710.

Wij schepenen des groot heestlyck heyt
aften en ammel doen, Conde dat d'arch Jacob
Colen geboortigh alhier, den melken out te
kennen is gevende dat hy met willemy marcelis
van vlierden geboortig tot fameren, soo hy
seyde inmeltigen onder trouwt tot fameren is
opgenomen, en de wijb daer de prouvooren van
den armen tot fameren voort, van hem: als en
buijten gebooren voort voltrecken van dit sijn
adustaande hūwelyk wort verfogt Critic en
ant lastinge van den armen aldaer, waer
omme soo ist dat wij als prouvooren van desen
armen, geloven dat ~~afst~~ gebēnde (t goene
godt verhoede.) dat den voort D'arch Jacob
Colen tot armoede quame te vervallen gaada,
nig dat hy de arme kasse te baat moeste nemen
dat wij den selven int geheel en sijn hūd: voor de
helste nijt dese onse arme kasse. beneffens onse
andere arme ingeseten en sullen helpen onder
honden of wel dat wij aan den armen van fo
meren voort: nijt onse arme kasse sullen dan
tellen eens de souer van een hondert
en vijftig gld van welke aantellinge of
onder houdinge wij wel Expresfelyck
onsen keuse sijn referveerende alles
ander verbaat als naar regten
Gairoude gelycheit, en dit daer
onsen gesworen secretaris laten

10
waarf. perfoonen tot armoede
quamen te vervallen foodanigh
dat hi de arme kaffe te badt
moften nemen food veel onse arme
kaffe lyden kan beneffens onse
verdere armen fullen onderhouden
alles op verbant van de arme
goederen deser heerlykheit
Gevronde getykenen en dit doen
onfen gefworen fecretaris doen
fchryven en ondertykenen en met
onfen gemynen zegel becraght
p heeden binnen affen desden
junij 17^e en vijftien


1715



Stapodl

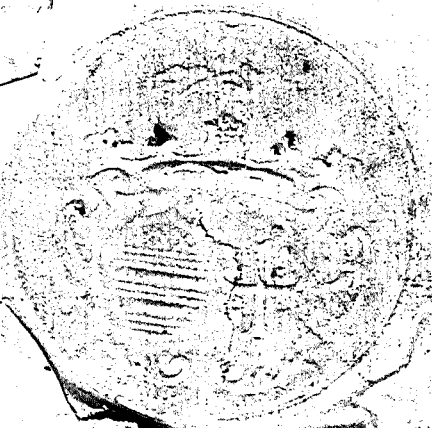


L. W. Speel
1715

Wy schepenen der groot
heerlyckheit Alfen en ommelen
quartiere van peclant meyerje van
shertogen Bofh doen londer dat
aus van ofte megens Antonis jauffen
verhindert Bruidgom en jenneken
hendrix van helmont deffels bruyt
beide alhier geboortig te kennen is
gevende dat hij met syn tegenwaer
dige Bruyt binnen den Doper van
sameren geerne soude gaan of blyven
woonen maer geconsidereert dat
hy beide aldaer blyte geboorne
syn, soo soude doot de provisooren
van den armen aldaer voor haeren
drouw en inwooringe syn verfaat
geworden een acte van ontlasting
tot securitijt van den armen al
daar en wij genegen sijnde eenjdes
van onse ingeborene soo veel in
ons is te helpen, soo beloven wy
als provisooren van den armen
alhier dat indien het gebeurde
C:z geene godt verhoede dat de

afphryven en ondertijkenen ende tot
meerder Carroboratio met onsen gemeynen
shepen segel bevestigte actum
Affen desen eersten Oct. 17^e en agtien

J. D. MAARJEST.
1710





ASTEN

chevrons, le 1^{er} écimé; au chef chargé de trois merlettes. T. : un ange. L. : *S Guidonis de Boeye* (C. C. B., Acquits de Lille, l. 222, 238, 376).

M. Josse Boëyé, à Alost, possède quelques documents relatifs à lui. L'un d'eux, de 1414, cite : *Guiot de Boeije, notaris in de camere van den rade te Ghend.*

Boeijé. Joseph-Jean-Bernard Boëyé, membre de la Seconde Chambre des Etats-Généraux, chev. du Saint Sépulture, † à Gand, en 1835 (époux de Marie-Thérèse-Xavière de Pascal); Emmanuel-Ferdinand-Antoine B., bourgmestre de St-Nicolas (Waes), chev. du Lion Néerlandais, † à St-Nicolas, 1829 (marié à Marie-Jeanne-Caroline Volckerick et à Françoise-Jeanne van Gothem), et Pierre-Antoine B., échevin de St-Nicolas et bourgmestre de Belcele, † 1830 (marié à Sophie-Cécile Volckeriek), frères : d'argent à trois fasces ondées d'azur, surmontées d'un fer de prisonnier (ou ceps = *boeije*) de sable. Cq. cour. C. : un vol (Arch. de la famille Boëyé).

Voici la filiation directe, inédite, de cette famille patricienne : Guillaume Bo[e]ijé épousa, à Hasselt, le 14 févr. 1624, Madeleine Smeets. Leur fils : Nicolas, baptisé, à Hasselt, le 8 déc. 1631, y épousa, le 1^{er} nov. 1667, Marie van der Engelen. Ils eurent, e. a. : Michel, baptisé à H., le 22 mai 1670, † à Middelbourg (Zél.), en juin 1711, où il avait épousé, le 15 août 1702, Marie Geleins, de Westkapelle. Leur fils : Jacques, baptisé à Wemmel (Brabant méridion.), épousa, à Middelbourg, le 4 oct. 1723, Catherine van Dors[s]elaer, de Bruxelles, fille de Jean-Bapt. et de Reine van Zeebroeck. Jacques s'établit, en 1737, chirurgien, à St-Nicolas (Waes) et y mourut le 11 juin 1739. Son fils : Pierre-Antoine, père des trois frères ci-dessus, naquit, dans ladite ville, le 22 févr. 1738, y fut échevin du « Beversche » et haut-échevin du pays de Waes, et s'allia, le 25 sept. 1759, à Pétronille-Joséphine de Cauwer.

Cette filiation a été dressée d'après les états-civils de Hasselt, de Middelbourg, de St-Nicolas, etc.

Boeijken (Nicolas), et *Boeijkens sone*, échevin de Bréda, 1376, 7 : une fleur de lis. L. : *S' Nicolai Boiken* (B.).

Boeikop. Arnould *ten Boicope*, écuyer, se porte garant pour le duc de Gueldre, envers le comte de Clèves, 1393 : une croix ancrée, chargée en cœur d'une étoile à cinq rais et accompagnée de neuf billettes, dont 4 dans les coins de la croix, 2 en chef et 3 (2, 1) en pointe (Duss., *Clèves-Mark*, N° 580).

Boekel. Georges van *Boecele*, échevin de Hérenthals, 1517 : deux fasces haussées et en pointe trois plantes, chacune fleurie de trois pièces, sur une terrasse. S. s. : un griffon (Mons, St^e-Waudru, c. II).

BOEKENAU (Cracht van) (Buchenau?), le jeune, h. de fief du comte de Clèves, 1353, 4 (n. st.) : trois (2, 1) gerbes; au chef plain. L. : *S' Kracht d' Bochenow* . . . (Duss., *Clèves-Mark*, N°s 566 et 457).

— Herman van *Bokinowe*, et *Boghenaue*, chev., constituée à Thierry, comte de Looz, etc., moyennant

120 livres de deniers, une rente de 12 l. sur son alleu *zu Muysbach* (Mausbach) *ind zu Meysinbach*, 1340 : un bouc (?). L. : *S Hmanni de Bv . . . ove* (Duss., *Jul.-Berg*, N° 429).

Boekstele, voir **Winxele**.

Boelaert, voir **Veen**.

Boele (Jean), échevin du métier d'Assenede, 1398 (n. st.), 98 : un oiseau (échassier) posé sur une branche, recourbée au-dessus de sa tête. L. : *S' Ia . . . oe . .* (C. C. B., Acquits de Lille, l. 16 et 88).

— (Jean), h. servant de Marguerite Woutertiins, femme de Michel Boele, pour un fief, à Denderbelle, relevant du château de Termonde, 1430 : un marteau penché (?) en chef à d. et deux maillets, 1 en chef à s., 1 en pointe (Fiefs, N° 3602).

— (Simon) reçoit, avec Jean Papal, une rente du receveur de la sgrie d'Eijne, 1443 : un cor de chasse; au chef . . . (plain ?). T. : un ange. L. : *Boele* (C. C. B., Acquits de Lille, l. 57-58).

Boelin (Laurent), échevin du métier d'Assenede, 1361 : une rose (Gand, Saint-Bavon; fonds van Lokeren).

BOELZ, voir **Wreden**.

BOELSBEKE, voir **Bombaye**.

Boem (Jean), échevin de Malines, 1321, 9, 30, 9 : un arbre, soutenant deux merlettes adossées, chargé en cœur d'une étoile, à cinq rais, broch., et accosté en pointe de deux autres étoiles à cinq rais. L. : *S' Iohis dicti Boem* (Mal. et P. c. III).

— (Martin), même qualité, 1367, 71, 4 : un arbre, accosté en pointe de deux étoiles; au fr.-q. chargé d'un renard rampant (Mal.).

— (Jean), jadis prisonnier à Bâsweiler, sous Robert de Namur; i. t. : 182 mout., 1374 : une couronne de feuillage, ornée de sept roses et en cœur une fleur de lis. L. : *S' Iohannes Boem* (B.).

Boenen (Conrard van), bourgeois de Hamm (Mark), 1419 : une chaîne, posée en pal. C. : deux plumes. L. : *S Ko . . t . . van B . nen* (Duss., *Clèves-Mark*, N° 775).

GELRE donne ainsi le blason d'un *Ricard van Bueñigen*, h. du comte de la Mark : d'argent à une chaîne de gueules. C. : deux coutres (?) d'argent et de gueules, posés sur un vol d'argent. RIETSTAP donne à Boenen pour C. : deux plumes d'autruche de gueules et d'argent.

— *Goert Boenen*, h. de Jean Cotreau, chev., sgr. d'Assche, dans sa cour de Rumsdorp, 1505 : un chevron abaissé, accompagne en chef à d. d'une étoile à cinq rais, et un lambel à cinq pendants, broch. (S.-G.).

Boenbeken (Jeune charte du ou tourteaux (

Boendael, voir

BOERT (Jord Duc, 1527 : tr de moulin (Hel

Boeseau (Jean à trois forces trois bandes. J

Boesdael. Jean rente à Roldu billettes, acco

Boeshoven. L vin de Saint-T Le sceau port

Boessins (Jo d'hermine à quier (?). C. c. K.).

Boet, voir **Bo**

BOETBERG

Boeter (Pier Geertuidenb voitée, acco chef, 1 en po *extraord.*)

Boetsaert (la bannière fasce, un li et un bâto *Aerken* (B.

— (Henri), j sard de Lu trois (2, 1) . . . ha .

Boetzelaer Wessel, so Juliers, leu is *ten Bou* trois cram (Duss., *Jul*

— Wessel v zelar, ch Glèves, 15 Wesse . . . tombé (lb

— Sweder pension v L. : *S Sw*

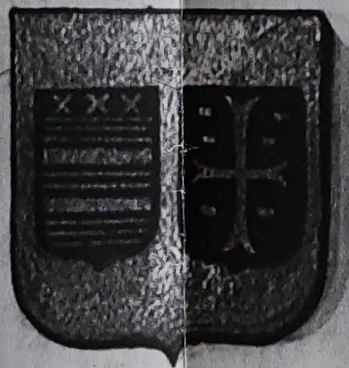
VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGHE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt aan
denzelve verleend, bij besluit van den 20^{ten} Februarij 1816, bevestigt bij

dezen de Gemeente van *Asten*.

ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*Lynde van Goud beladen ten
waarsyde twee fascen en verseld van
drie St. andries kruisjes alles
beladen met een geantone kruis
pointe van twee Turken*



*rygterzyde met een Schild van Laxur,
acht jumelles en chef verseld van
van goud ter linker zyde van Laxur
en verseld en chef van vier en en
mede alles van goud.*

Gedaan in 'S GRAVENHAGE den 16 July 1817.

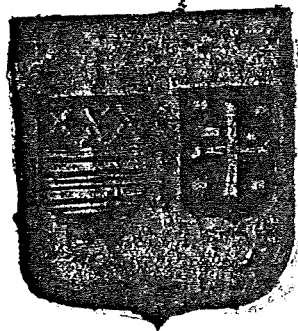
*1817
van H. H. H.*

TER ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD.

J. Wacker van H. H. H. Secretaris.

Baron der Gemeente Asten

Op
Rijnde van Duit, beladen ter rechter
waerop twee fascien, en verxild van
drie S. andrius Kruissen, alles van
beladen met een geankard Kruis, en
spicte van twee Dieren



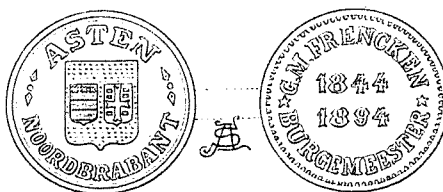
zijde, met een Schild van Saxe
acht Juncelles, en chief verxild van
goud, ter linkerzijde van Saxe
verxild en chief van vier, en in
mide alles van goud.

6
Juleind door den Hoge Raad van Adel de dato 16 July 1837.

Van der Schr. J.

Strooipenning,

geslagen bij het 50-jarig jubilé van den Heer
G. M. FRENCKEN,
als burgemeester der gemeente Asten.



Op den 11ⁿ en 12ⁿ April 1894 werd te Asten in Noord-Brabant met overgroot vreugdebetoon en tal van feestelijkheden het vijftigjarig burgemeesterschap gevierd van den Edel Achtb. Heer GODEFRIDUS MARCELLUS FRENCKEN.

De jubilaris was te Asten op den 16ⁿ Januari 1818 geboren uit het huwelijk van JAN GEORGE FRENCKEN en ANNA CATHARINA SAUVÉ. Zijn evengenoemde vader was er burgemeester en tevens vrederechter (later kantonrechter), welke

betrekkingen alstoen nog vereenigbaar waren. Als burgemeester werd hij opgevolgd door zijn zoon, die als zoodanig werd benoemd bij Koninklijk Besluit van den 28ⁿ December 1843 Nr. 50 en plechtig geïnstaleerd op den 15ⁿ Februari van het daaropvolgend jaar.

Het feest van 11 en 12 April 1894 werd natuurlijk opgeluisterd door een optocht. Wij zeggen natuurlijk, want een feest zonder optocht is in het zuiden van ons land wel ondenkbaar. Op een wagen, die aan den optocht deelnam, werd een strooipenning geslagen, van welken penning eene afbeelding aan het hoofd van dit artikel is afgedrukt.

De stempels van dien penning werden gesneden door CHRISTMANN OTTO te Leipzig en bekostigd ten deele uit de fondsen der feestcommissie, ten deele door den Heer B. EYSBOUTS, fabrikant van torenuurwerken te Asten, terwijl er 500 penningen werden geslagen, enkel in roodkoper, en die aan den jubilaris, zijne familie en het publiek werden uitgereikt.

Omtrent den penning zelf dient het volgende te worden opgemerkt:

De naam NOORDBRABANT had volgens de heerschende spelling aldus moeten worden voorgesteld: NOORD-BRABANT.

Het wapen van Asten is genomen naar de foieleelijke afbeelding, voorkomende in het

bekende werk van D'ABLAING VAN GIESSENBURG.*) Het wapen van Asten heeft eene geschiedenis, gelijk aan zoovele zijner Nederlandsche broeders. Toen in 1815 het gemeentebestuur door den Hoogen Raad van Adel was aangezocht om de teekening en beschrijving van het gemeentewapen in te zenden ter confirmatie en registratie, zond het een afdruk in van het schependomszegel, dat vervaardigd was in den tijd, toen EVERARD BARON VAN DOERNE, echtgenoot van ANNA CONSTANTIA BARONES VAN BOECOP, heer van Asten en Ommel was. Het dorpsbestuur plaatste toen de wapens van Doerne en Boecop als zegelbeeld in het schependomszegel en uit dat zegel fabriceerde de indertijd geheel onbevoegde Hooge Raad van Adel het wapen, dat ook thans onzen penning ontsiert, en gaf het de kleuren van het Rijkswapen, namelijk goud en blauw. Het wapen van Doerne is: in zwart drie gouden drielingsbalken en een gouden schildhoofd beladen met drie roode St. Andries-kruisjes; dat van Boecop: in zilver een zwart ankerkruis vergezeld van 7 liggende blokjes van 't zelfde, vier in de hoeken van het kruis, twee van boven en een beneden.

De Astenaars meenen, dat de blokjes in het

*) *Nederlandsche gemeentewapens, uitgegeven naar het officieele register.*
's Grav. 1862.

wapen turven voorstellen, wat niet onnatuurlijk is, want aan de turfindustrie ontleende het dorp zijn groote rijkdommen. Toen nu onlangs de van de eene zijde verdedigde, van de andere zijde bestreden voorgenomen aanleg eener tramlijn naar Helmond de dorpsgemoe-deren had in beweging gebracht, deed een dorpsdichter in een zijner liederen die turven uit het wapen zelfs sprekend optreden. Wij zullen de laatste zijn het hem euvel te duiden, dat de conste van blasoene dezen brave vreemd bleef.

Helmond.

AUG. SASSEN.

zij stierf 4 November 1652 en werd te St. Michiels-Gestel begraven. Haar man was Jonker Gerrit van



v. Boecop.

Boecop, die waarschijnlijk te Elburg geboren werd, omdat zijn vader Arend van Boecop aldaar in 1549 schepen was. Hij verwekte bij haar deze kinderen: *a* Arend *b* Helena *c* Margaretha *d* Christoffel *e* Ernest *f* Adriaan van Boecop.

Christoffel en Ernest volgden hunne ouders als eigenaars van den Kleinen Ruwenberg op; eerstgenoemde (Christoffel) stierf ongehuwd te St. Michiels-Gestel 28 November 1668 en werd aldaar in de kerk met deze kwartieren begraven, waarvan die zijner moeder niet in de goede volgorde staan:

Boeckop

Wolff

Oldenbarneveld

Mekeren

Spiringh

Monix

Coenen

Campen.

Ernest van Boecop huwde 1^o Anna Veronica von der Ehren zu Birgell 2^o N. van Meerwijk, die in 1679 stierf. Zijne eerste vrouw schonk hem o. a.



van Doerne.

eene dochter Anna Constantia van Boecop, welke trouwde met Jonker Everard van Doerne, heer van Asten. Deze dochter erfde den Kleinen Ruwenberg, waarna zij daarop een tijdlang met haren genoemden man zal hebben gewoond, want 16 Juli 1675 werd te St. Michiels-Gestel R. K. gedoopt hunne dochter Johanna Ca-

tharina van Doerne. Behalve dit meisje hadden zij ook nog tot dochter Anna Wilhelmina van Doerne, die de erfdochter werd van Asten, Ghoor, Birgell en den Kleinen Ruwenberg. Deze huwde Gerardus Assuerus Ludovicus baron de Horion, heer van Colonster en overleed vóór hem op het Kasteel van Asten den 23^{en} November 1720, te St. Michiels-Gestel nalatende *een casteel met de aangelegen*

mette jaghte van dyen, mette wintmolen, thienden, pacht-hoeven, teullanden, broecken, hoywasschen, beempden, landen, chijnsboecken, luetbancke ende alle andere soo feudale, allodiale ende chijnsgoederen, enz, behoudens dat hij, Wilhelm van Outelaer, en zijne echtgenooten hun leven lang zullen mogen voeren en gebruiken den naam van heer en vrouwe van Asten en zij beiden gedurende het leven van de vrouw zullen mogen bewonen en gebruiken den *casteele van Asten metten neerhoff, huysingen, ackerlanden, hoybeempden ende groese, metten hoff, die sy tegenwoordich in hen ploich ende labeur sijn hebbende*. Ingevolge deze overeenkomst had den 12 Mei d. a. v. het transport der heerlijkheid Asten aan voorbedoelden Everard van Doerne ten overstaan van Schepenen van den Bosch plaats.

Everard van Doerne voornoemd, die alzoo heer van Asten was geworden, werd daarmede 15 Maart 1656 beleend. Hij huwde 1^o. als gezegd, zijne volle nicht Antonetta van Doerne, dochter van Henrick en Anna Magdalena van Merode voornoemd; 2^o. Anna Catharina Constantia van Boecop, erfdochter van den Kleinen Ruwenburg onder St. Michielsgestel¹⁾, dochter van Ernest en Anna Veronica von der Ehren zu Birgell. Van zijne eerste vrouw had hij eene dochter, Cornelia Charlotta genaamd, die in 1681 nog onmondig was en waarschijnlijk jong stierf; van zijne tweede vrouw, die na zijnen dood 21 December 1705 met Asten werd beleend, had hij eene dochter, Anna Wilhelmina van Doerne, die van hem erfde Asten, waarmede zij 24 Januari 1716 werd beleend, en van hare moeder den Kleinen Ruwenburg; zij huwde in 1719 Gerardus Assuerus Ludovicus de Horion-Colonster, heer van Colonster, Angleur, Goor en Buggenum, groot-meier van Luik, gedeputeerde van de Adellijke Staten van het

Land van Luik en de Graafschap Loon en ordinaris-raad¹⁾; den 23 November 1720 overleed zij op het kasteel van Asten, nalatende een acht maandsch kind, waarvan zij ontijdig verlost was en dat kort na de geboorte overleed. Bij de huwelijksvoorwaarden, die zij met haren man had gemaakt, had zij de heerlijkheid Asten vermaakt in eigendom aan haren na te noemen neef Joannes Chrystophorus de Bertholf de Belven en in vruchtgebruik aan haren man, wien zij daarbij ook nog vermaakte den Kleinen Ruwenberg en andere allodiale goederen; deze droeg het hem vermaakte 11 December 1725 voor Schepenen van den Bosch over (Reg. no. 542 f. 91) aan genoemden de Bertholf, die heer van Baelen en hoogdrossaard van het Hertogdom Limburg was; diens ouders waren Jean Philippe de Bertholf de Belven en Catharina Charlotta van Boecop, de dochter van Ernest en Anna Veronica von der Ehren zu Birgell voornoemd, zoodat hij de volle neef was van Anna Wilhelmina van Doerne laatstgenoemd. Den 11 April 1725 werd hij met Asten beleend, waarmede vóór hem reeds waren beleend: 30 Januari 1722 Caspar baron van Meerwijck en 16 Maart 1724 Albert Ferdinand baron de Bierens, minderjarige zoon van Johan Joseph en Johanna Barbara gravin van van Berlo; beide beleeningen, welke de leenmannen alleen lieten doen om zich *hofwaardig* te maken, konden, zooals wel niet zal behoeven te worden gezegd, geen effect sorteeren.

Joannes Christophorus de Bertholf voornoemd geraakte in schulden met dat gevolg, dat hij 4 Mei 1726 den Kleinen Ruwenberg moest verkoopen aan mr. Christiaan Paulus van Beresteyn, heer van Maurick onder Vught²⁾ en dat de heerlijkheid

¹⁾ Men zie over hem en zijn geslacht L. de Herckenrode Collection de tombes de la Hesbaye p. 499 en vlgd.

²⁾ „Taxandria” VII p. 169.

¹⁾ „Taxandria” VII p. 168.

HOGE RAAD VAN ADEL

'S-GRAVENHAGE, 4 januari 1974.

ZEESTRAAT 71b
TEL. 638525, GIRO 1768105

No. 73/413-74.

Onderwerp:
Gemeentevlag en
wapen.

GEMEENTE ASTEN	
Ingekomen	
- 7 JAN 1974	
nr. 4.5	par. HZ/ew

Bijlagen: 1.

In antwoord op Uw brief van 29 november 1973, No. 12, heeft de Hoge Raad van Adel de eer U het volgende mede te delen.

In de eerste plaats komt het de Raad gewenst voor, dat het bestuur van Uw gemeente verbetering zou vragen volgens de bepalingen van bijgaand Koninklijk besluit van 23 april 1919, No. 181, van het in 1817 bevestigde wapen. In dat jaar namelijk zal een afdruk van een stempel zijn overgelegd zonder kleurvermelding (de betreffende aanvraag bevindt zich niet meer in 's Raads archief): het wapen is toen in de Rijkskleuren bevestigd en in plaats van een gedeeld schild heeft men de voorkeur gegeven aan twee losse schildjes naast elkaar op het wapen.

Aug. Sassen in zijn artikel: Strooipenning, geslagen bij het 50-jarig jubilé van den Heer G.M. Francken, als burgemeester der gemeente Asten, in het Tijdschrift van het Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde, 3e jaargang, 1895, blz. 85, vermeldt reeds de juiste kleuren, zoals de omschrijving dan zou komen te luiden: gedeeld; I in sabel drie drielingbalken van goud en een schildhoofd van goud met drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis van sabel, vergezeld van zeven blokjes van hetzelfde, waarvan een in de beide bovenhoeken, een beneden en een tussen elk paar armen, eventueel aangevuld met: het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.

Ook zonder dat U tot het aanvragen van een verbeterd wapen zoudt overgaan, zou de Raad de kleuren hiervan als uitgangspunt willen nemen voor het samenstellen van een vlag; het wapen is n.l. te gecompliceerd om zonder meer als vlag te kunnen dienen.

Burgemeester en Wethouders

- De -

van

A S T E N.

Brief van 4 januari 1974 nr. 73/413-74, vervolgblad 1.

De Raad zou U daarom een vlag willen voorstellen met als omschrijving: zes banen van geel en zwart en een ankerkruis van het een in het ander.

In deze omschrijving staat het kruis op de scheiding van broeking en vlucht, dit is (bij een vlag, waarvan hoogte en lengte zich verhouden als 2 : 3) op $1/3$ van de lengte van de vlag en is ongeveer $5/6$ van de hoogte van de vlag hoog (zie bijgaande schets).

Als toelichting zij vermeld, dat de vlag de maten van de Nederlandse vlag zal dienen te hebben, waarvan hoogte en lengte zich als regel verhouden als 2 : 3.

De Raad zal t.z.t. gaarne in het bezit gesteld worden van een afschrift van het gemeenteraadsbesluit, waarbij de gemeentevlag officieel wordt vastgesteld, alsmede van een afbeelding in kleur van de vlag ten behoeve van 's Raads archief.

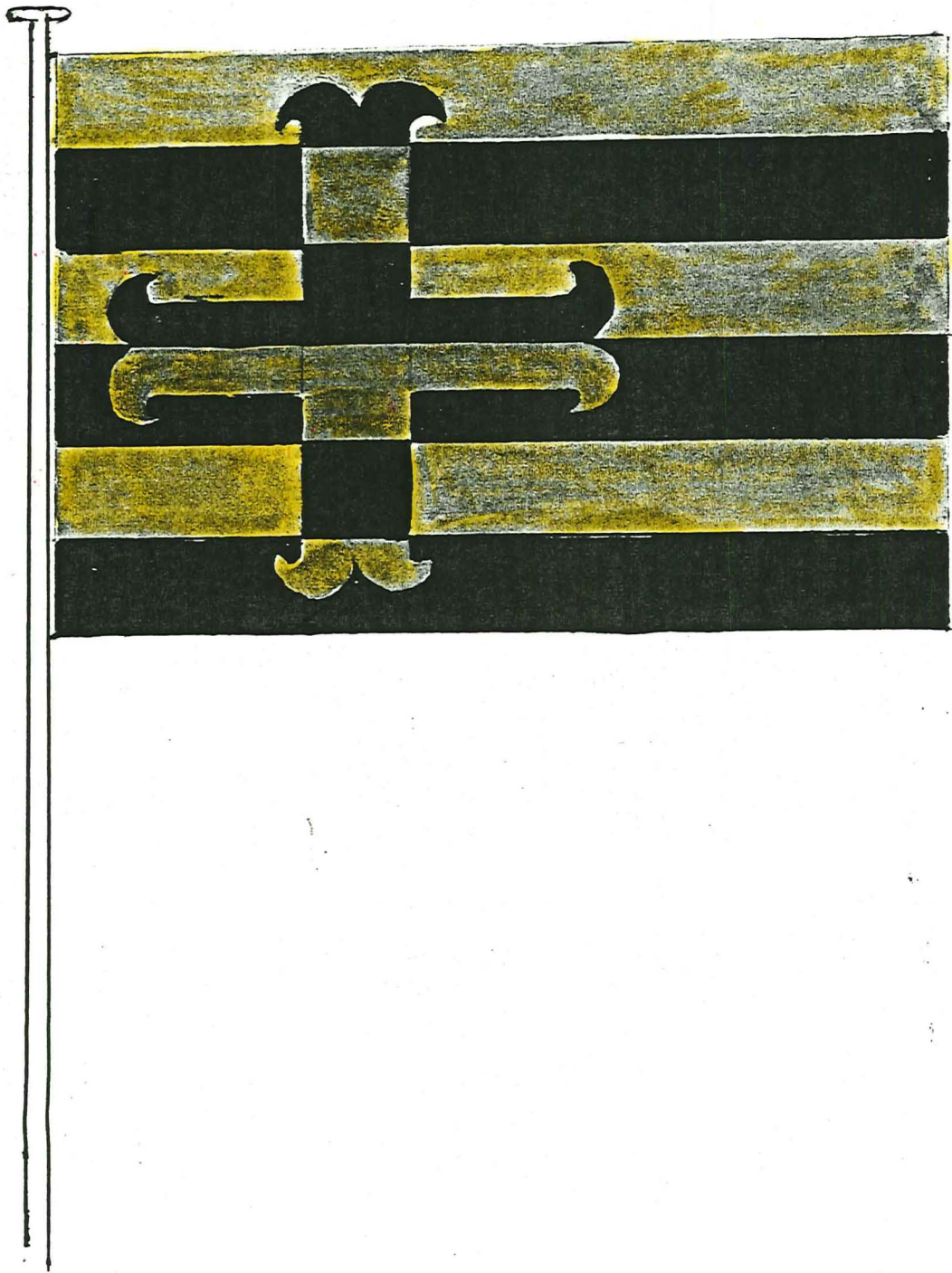
DE HOGE RAAD VAN ADEL,



VOORZITTER



SECRETARIS.



p/a gemeente-archief
Sint Annastraat 6
4611 TN Bergen op Zoom

Hooggeacht College,

Het gemeentebestuur van Asten is voornemens de Kroon te verzoeken, het op 16 juli 1817 aan die gemeente verleende wapen te verbeteren, alsmede om aan U een advies te vragen inzake de instelling van een gemeentevlag. Alvorens hiertoe over te gaan zag dat bestuur zich gaarne voorzien van een rapport dienaangaande van de streek-archivaris, vergezeld van een middels ondergetekende verkregen prae-advies Uwerzijds. Ter toelichting diene het volgende :

Gemeentewapen.

Dit bestaat in een gouden schild, waarop naast elkaar twee kleinere schilden zijn geplaatst; beide schilden zijn van lazuur en beladen met figuren van goud.

De kleuren zijn die van het rijkswapen. Reeds eerder is door het gemeentebestuur van Asten dienaangaande uw advies gevraagd, waarop Uw college op 4 januari 1974 heeft geantwoord, dat het wapen zou moeten worden omschreven als : I in sabel drie drielingbalken van goud en een schildhoofd van goud met drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis van sabel, vergezeld van zeven blokjes van hetzelfde, waarvan één in beide bovenhoeken, één beneden en één tussen elk paar armen. Deze wapens zouden worden ondergebracht op een gedeeld schild, inplaats van de heraldisch weinig bevredigende plaatsing van twee schildjes op één groter schild. Als schilddekking adviseerde Uw college de voor gemeenten gebruikelijke kroon van drie bladeren en twee parels (zie bijlage 1).

Het gemeentebestuur is thans voornemens, het gemelde Raadsadvies wat het schild betreft volledig over te nemen, met dien verstande , dat het graag zou zien, dat de blokjes in het tweede kwartier **liggend** zouden worden voorgesteld inplaats van **staand** , zoals men op sommige afbeeldingen wel eens aantreft. Liggende blokjes sluiten meer aan bij de plaatselijke traditie, dat hier turfjes zijn voorgesteld, terwijl uit esthetisch oogpunt meer harmonie wordt verkregen met de eveneens horizontaal geplaatste balken in het eerste kwartier.

Wat de bekroning betreft is een onderzoek ingesteld naar het schependomszegel, dat in 1817 gediend moet hebben als model bij de bevestiging van het gemeentewapen. Van dit zegel zijn enige afdrukken voorhanden op archiefstukken uit 1715 en 1718 (in het gemeente-archief van Someren) alsmede moderne afdrukken. Hierop komt een cartouche-vormig schild voor, waarop de twee bovengenoemde ovale alliantiewapens zijn aangebracht. Het schild is gedekt met een kroon van drie bladeren en tweemaal drie parels. Overigens bestaat de uitwendige versiering uit een uit de kroon oprijzend Mariabeeld, terwijl onderaan op banderollen de familienamen **Doerne** en **Boekop** zijn aangebracht. Merkwaardig genoeg ontbreekt iedere vermelding van de zegelaars : de schepenen van Asten en Ommel (zie bijlage 2). Het gemeentebestuur zag gaarne,

dat het verbeterde gemeentewapen zal worden gedekt met een kroon, zoals op het zegel voorgesteld.

Ter toelichting van de historische achtergrond van het zegel diene nog, dat hierop de wapens zijn voorgesteld van Everard van Doerne, heer van Asten van 1656 tot 1705 en van zijn echtgenote Anna Constantia van Boecop, die na zijn overlijden van 1705 tot 1716 vrouwe van Asten was. De erfdochter van Asten, Anna Wilhelmina van Doerne, huwde in 1719 met Gerardus Assuerus Ludovicus de Horion Colonster, die na haar overlijden in 1720 heer van Asten werd. Het is niet gebleken, dat de schepenbank bij de nadien vrij snelle opeenvolging van heerlijke families haar zegel nog heeft aangepast.

Resumerend wordt voorgesteld, het verbeterde wapen van Asten te omschrijven als volgt :

Gedeeld; I in sabel drie drielingbalken van goud en een schildhoofd van goud met drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis van sabel, vergezeld van zeven turven van hetzelfde, geplaatst: twee boven, één binnen elk paar armen en één onder het kruis. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en van tweemaal drie parels.

Gemeentevlag.

In het schrijven van 4 januari 1974 stelde uw college , dat het gemeentewapen te gecompliceerd is om zonder meer als uitgangspunt voor een samen te stellen gemeentevlag te kunnen dienen. Daarom werd geadviseerd een vlag in te stellen, die zou bestaan uit zes banen van geel en zwart en een ankerkruis van het een in het ander, geplaatst op eenderde van de vlaglengte (zie bijlage 4). Het gemeentebestuur heeft een sterke voorkeur voor een vlag van eenvoudige samenstelling. Het is voornemens , een vlag in te stellen, die in hoofdzaak bestaat uit twee banen van geel en rood, waarop een zwart ankerkruis, geplaatst op eenderde van de vlaglengte. Zowel de streekarchivaris van Peelland, waartoe Asten behoort, als ondergetekende merkten op, dat de kleur wit (zilver in het verbeterde gemeentewapen) verwaarloosd wordt. Daarom zijn aan het voorstel van het gemeentebestuur enige alternatieven toegevoegd, welke hierbij te Uwer beoordeling worden voorgelegd (zie bijlage 5).

Tot het verstrekken van aanvullende gegevens ben ik gaarne bereid.

Met verschuldigde hoogachting,

(W.A. van Ham).

HOGE RAAD VAN ADEL

No. 86/294-45

2514 JT 'S-GRAVENHAGE, 18 november 1986

NASSAULAAN 18
TEL. 070-614281; GIRO 1768105

Onderwerp: Wapen gemeente Asten

Bijlagen: 1

In antwoord op Uw brief van 31 oktober 1986 heeft de Hoge Raad van Adel de eer U het volgende mede te delen.

De Raad kan instemmen met de voorgestelde wijziging van het wapen van de gemeente Asten. Tegen toekenning van de gevraagde kroon bestaat evenwel bezwaar. Het persoonlijke zegel van het echtpaar waaraan dit is ontleend, kan niet als wapen van de schepenbank beschouwd worden. De gemeente zal zich derhalve tevreden moeten stellen met de normale kroon van drie bladeren en twee parels.

Het wapen kan worden aangevraagd volgens de bepalingen van bijgaand Koninklijk besluit.

DE HOGE RAAD VAN ADEL,


VOORZITTER,



SECRETARIS.

Weledelgestrenge Heer
W. A. van Ham
p/a gemeente-archief
Sint Annastraat 6
4611 TN Bergen op Zoom

W.A. van Ham
Noordsingel 140
4611 SJ Bergen op Zoom

Bergen op Zoom, 24 november 1986

Beste collega,

Uit bijgaande brieven van de Hoge Raad van Adel blijkt wat de wijziging van het gemeentewapen aangaat, dat deze Raad het alliantiewapen in het schependomszegel kennelijk beschouwt als dat van het heerlijk echtpaar Doerne-Boecop en daarom blijkbaar niet bereid is, aan de Kroon te adviseren, om aan de gemeente een andere kroon te verlenen dan de algemeen gebruikelijke. Ik wijs er echter op, dat het gemeentebestuur om deze verlening kan verzoeken op grond dat deze op het schependomszegel voorkomt en dat het hier niet een "persoonlijk zegel" van het echtpaar betreft.

Ter vermindering van kwesties kan het gemeentebestuur zich ook bij de visie van de Hoge Raad van Adel neerleggen.

Wat de door de Hoge Raad van Adel voorgestelde gemeentevlag betreft moge ik wijzen op een onvolledigheid in de omschrijving. Deze luidt: "drie banen, wit, rood en geel, waarop een zwart ankerkruis, waarvan de hoogte gelijk is aan 4/5 van de hoogte van de vlag". De omschrijving is vlaggenkundig meer compleet, wanneer deze luidt: "drie evenhoge banen wit, rood en geel, waarop een zwart ankerkruis, waarvan de hoogte gelijk is aan 4/5 van de hoogte van de vlag, geplaatst op 1/3 van de vlaglengte."

Indien u zich met het bovenstaande verenigt, kunt u de door mij eerder gezonden gegevens, aangevuld met het standpunt van de Hoge Raad van Adel, ter beslissing aan de gemeenteraad voorleggen. Uiteraard dient in de ontwerptekening van het wapen de kroon te worden gewijzigd (indien het gemeentebestuur hiermee accoord gaat) waarbij de tweemaal drie parels worden vervangen door tweemaal één parel.

Een nieuwe tekening van de gemeentevlag is op eenvoudige wijze te vervaardigen. Desgewenst kan ik, nadat de desbetreffende raadsbesluiten zijn genomen, u modellen verstrekken ter afwikkeling van de procedures.

Met collegiale groeten,

(W.A. van Ham).

W I J **B** E A T R I X, B I J D E G R A T I E G O D S,
K O N I N G I N D E R N E D E R L A N D E N,
P R I N S E S V A N O R A N J E - N A S S A U,
E N Z. E N Z. E N Z.

24 MAART 1987 No 18.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 12 maart 1987, nr. B87/169, Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur;

Gezien het verzoek van burgemeester en wethouders van de gemeente Asten van 4 februari 1987, kenmerk dB/MS/0030a-9, tot wijziging van het wapen van die gemeente;

G E L E T O P het besluit van de Soevereine Vorst van 24 december 1814, no. 32 en het Koninklijk Besluit van 23 april 1919, Stb. no. 181;

De Hoge Raad van Adel gehoord;

H E B B E N G O E D G E V O N D E N E N V E R S T A A N :

Aan de gemeente Asten een wapen te verlenen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:
"gedeeld; I in sabel drie drielingsbalken van goud en in een schildhoofd van goud drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis, vergezeld van zeven turven, geplaatst twee in de bovenhoeken, vier in de hoeken van het kruis en één eronder, alles van sabel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels."

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

's-Gravenhage, 24 maart 1987

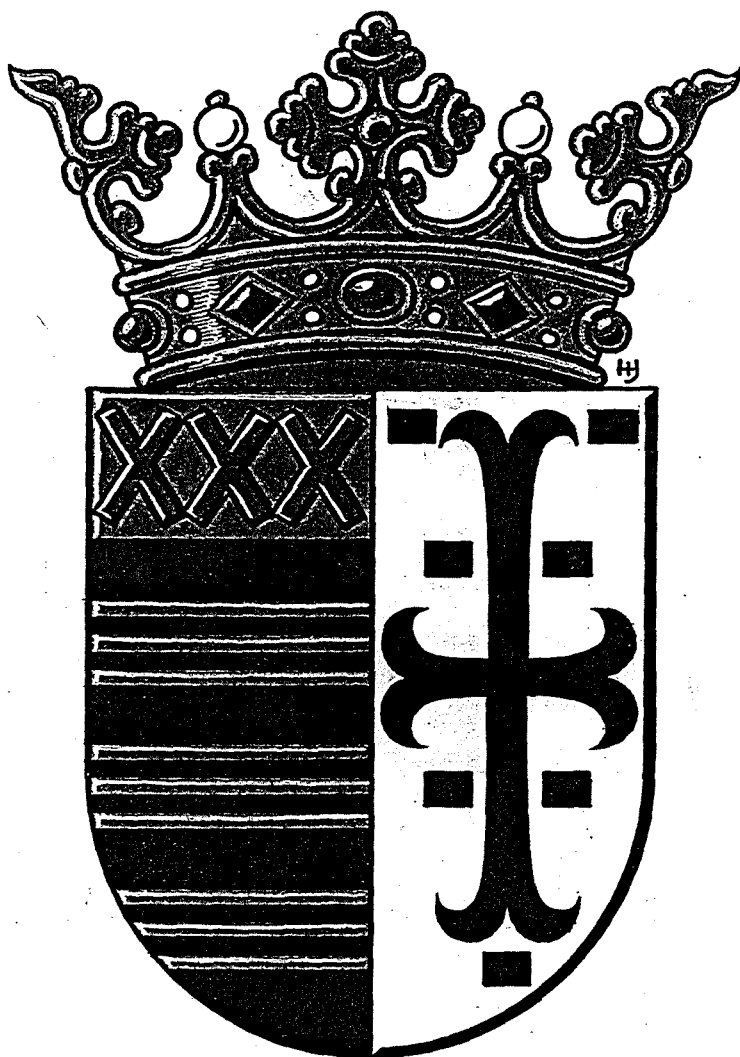
(get.) B E A T R I X

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

(get.) J. de Koning

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
HET HOOFD ALGEMENE SECRETARIE VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

M. J. van Grijpshuis



Gemeente

ASTEN

NB

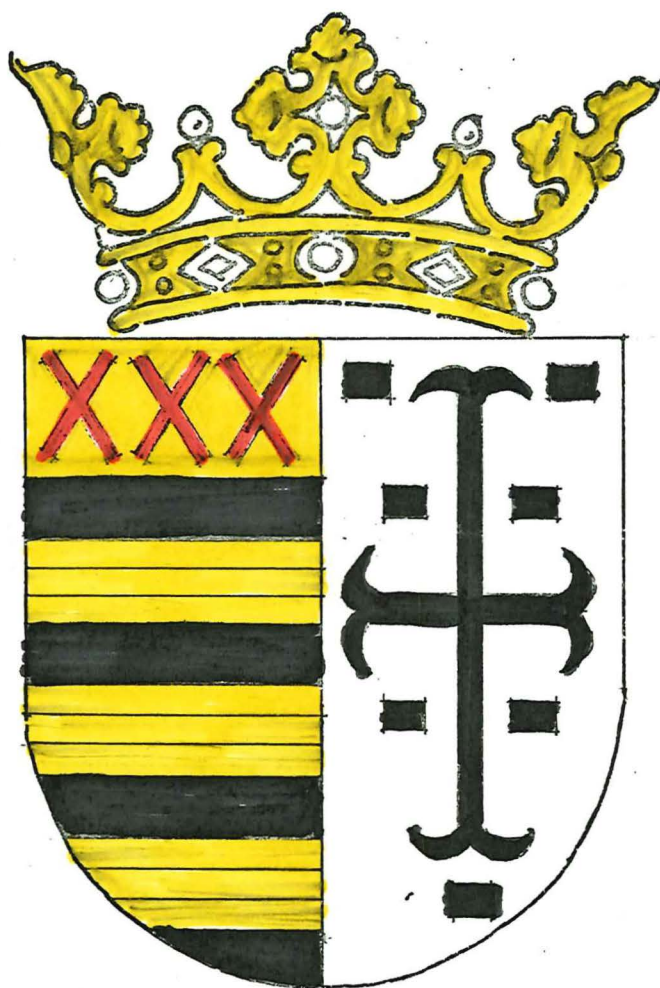
K.B. 24 maart 1987,
no. 18

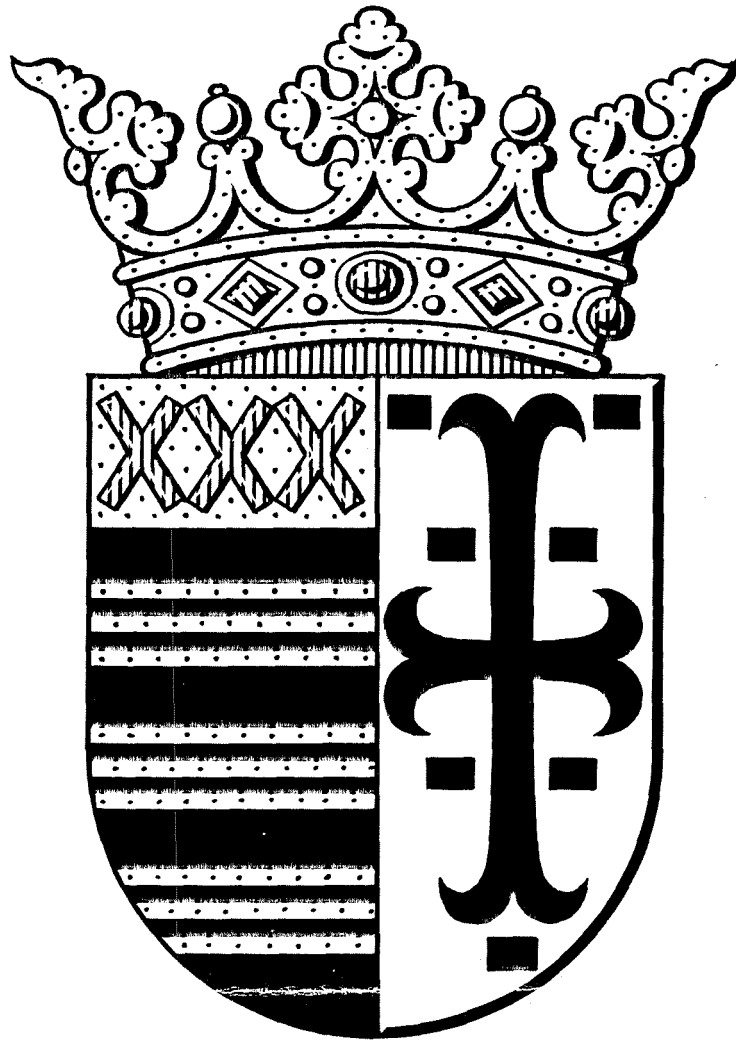
Gedeeld; I in sabel drie drielingbalken van goud en in een schildhoofd van goud drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkrans, vergezeld van zeven turven, geplaatst twee in de bovenhoeken, vier in de hoeken van het kruis en één eronder, alles van sabel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.

Diploma
31 augustus 1987

f 450,-

Behoort bij besluit van de Raad der gemeente Asten
d.d. 27 januari 1987, nr. 3 a





Asten



24 maart 1907: "Gedeeld; I in sable drie drielingsbalken van goud en in een schildhoofd van goud drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis, vergezeld van zeven turven, geplaatst twee in de bovenhoeken, vier in de hoeken van het kruis en één eronder, alles van sable. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels."



Gemeente

ASTEN

NB

K.B. 24 maart 1987,
no. 18

Gedeeld; I in sabel drie drielingsbalken van goud en in een schildhoofd van goud drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis, vergezeld van zeven turven, geplaatst twee in de bovenhoeken, vier in de hoeken van het kruis en één eronder, alles van sabel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.

Diploma
31 augustus 1987

f 450,-

W.A.van Ham
p/a gemeente-archief
Sint Annastraat 6
4611 TN Bergen op Zoom

Bergen op Zoom, 31 oktober 1986

Zeer geachte heer Schutte,

Ter aanvulling van bijgaand schrijven deel ik u mede, dat het college van burgemeeste en wethouders van Asten in zijn vergadering van 20 oktober besloten heeft, de voorstellen, zoals deze daarin zijn geformuleerd, te aanvaarden als uitgangspunten bij de voortzetting van de procedures.

Met vriendelijke groeten,

(W.A.van Ham).

De herziening van het gemeentewapen van Asten.

Op 16 juli 1817 werd de gemeente Asten bevestigd in het gebruik van een wapen, omschreven als volgt: „Van goud, beladen ter regterzijde met een schild van lazuur, waarop twee fascen en verzeld van acht jumelles, en chef verzeld van drie St. Andrieskruissen, alles van goud; ter linkerzijde van lazuur, beladen met een geankerd kruis en verzeld en chef van vier en en pointe van twee turven, mede alles van goud.” Reeds in 1895 signaleerde Aug. Sassen, dat dit wapen geen goede vorm en onjuiste kleuren had¹. Het was dan ook ontleend aan het achttiende-eeuwse schependomszegel van Asten, dat in de loop van zijn geschiedenis minstens twee voorgangers had gekend. De eerste, uit het midden van de zestiende eeuw, stelde een Annunciatie voor (Boodschap van de Engel aan Maria), vergezeld van het wapen van de heren van Asten uit het geslacht *Cuijk*. Het tweede stelde de H. Maagd met het Kind Jezus voor met aan weerszijden een wapenschild: rechts dat van *Cuijk*, links dat van *Bacx*². Het vroeg achttiende eeuwse zegel (wellicht laat zeventiende eeuws) vertoont de wapens van *Doerne* en *Boecop*, geplaatst onder één kroon van drie bladeren en tweemaal drie parels, waarboven wederom een voorstelling van de H. Maagd met Kind³.

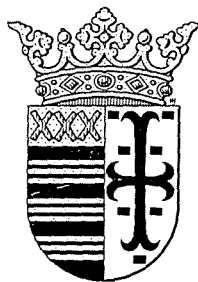
Alleen het laatstgenoemde zegel was in het geding bij de wapenbevestiging. In 1815 zond het gemeentebestuur een afdruk daarvan in. Er bestond echter een misvatting, namelijk dat dit een zegel van een klooster was⁴.



De op dit zegel voorgestelde wapens van twee aanzienlijke geslachten waren genoegzaam bekend, zodat het onduidelijk is, waarom men in onzekerheid verkeerde over de juiste kleuren. *Anna Constantia van Boecop* was, als weduwe van *Everard van Doerne*, die van 1656 tot 1705 heer van Asten was geweest, vrouwe van dat dorp van 1705 tot 1716. Het zegel is nog gebruikt ten tijde van haar dochter *Anna Wilhelmina van Doerne*, die in 1719 huwde met *Gerardus de Horion Colonster*. Zij was vrouwe van Asten van 1716 tot 1720, waarna haar weduwnaar haar als heer van het dorp opvolgde. Het is niet gebleken, dat de schepenen van Asten een nieuw zegel met zijn

wapen of dat van zijn opvolgers als heren van Asten hi laten vervaardigen⁵.

Op een verzoek om advies van het gemeentebestuur Asten deelde de Hoge Raad van Adel reeds in 1974, wat de juiste kleuren van het wapen dienden te zijn, hieraan geen gevolg gegeven, totdat in oktober 1986 het gemeentebestuur alsnog verzocht, een gedeeld schild van *Doerne* en *Boecop* als verbeterd gemeentewapen te mogen worden vermeld in verband met de instelling van een gemeente. De Raad adviseerde de voor gemeenten gebruikelijke kroon van drie bladeren en twee parels aan te nemen, aangezien eerder gemelde kroon kennelijk ontleend was aan het persoonslijk zegel van eerstgenoemd echtpaar. De gemeenteraad van Asten nam deze aanwijzing over, zodat bij Koninklijk Besluit van 24 maart 1987, no. 18, een nieuw wapen aan de gemeente werd verleend, waarvan de beschrijving luidt:



„gedeeld; I in sabel drie drielijs balken van goud en in een schildhoofd goud drie schuinkruisjes van keel; II in zilver een ankerkruis, vergezeld van twee turven, geplaatst twee in de bovenhoeken vier in de hoeken van het kruis en eronder, alles van sabel. Het schild gekroond met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.” Op 27 januari daaropvolgende had de gemeenteraad een gemeentevlag ingesteld van drie evenhoeken, wit, rood en geel, waarop een zwart ankerkruis, waarvan de hoogte gelijk is aan 4/5 van de hoogte van de vlag, geplaatst op 1/3 van de vlaglengte. In tegenstelling tot het op het wapen heeft dit kruis evenlange armen. Op het wapen dwingt de schilddeling om de horizontale kruisarmen verticaal voor te stellen.

W. A. VAN HANDEL

1. Aug. Sassen, „Strooipenning, geslagen bij het 50-jarig jubileum van den Heer G. M. Frencken, als burgemeester van Asten” Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde (Amsterdam 1895), 85.
2. H. van Laarschot, „Astense schependomszegels” in: Den Uyl beyndel (1984), nr. 4, 1-2 en nr. 5, 1-2.
3. Het wapen van *Doerne* vormt het gemeentewapen van de gemeente Deurne, zij het dat het daar gehouden wordt door het patroonheilige St. Willebrordus. In het wapen *Boecop* zijn de turven verticaal geplaatst, terwijl men te Asten, met referentie aan de daar vroeger bestaande turfwinning, deze graag horizontaal ziet voorgesteld. A. van Sasse van Ysselt, „De Ruwenberg V”, in: Taxandria VII (1900), 168; idem, „De heerlijkheid Asten in Taxandria XXII (1915), 124.
4. Het zegel vertoont geen randschrift, wel de namen *Doerne* en *Boecop* op banderollen onder de wapenschilden. In het gemeentearchief van Someren berusten ontlastbrieven, afgegeven door de schepenen van Asten en Ommel, waarop afdrukken van dit zegel dat dus inderdaad als schependomszegel diende en niet als kloosterzegel.
5. Over de opvolgers van *De Horion* zie Van Sasse van Ysselt, „Asten”, 125—127.

Het wapen van de nieuwe gemeente Nederlek.

Bij de gemeentelijke herindeling in de Krimpenerwaard Zuid-Holland ontstond op 1 januari 1985 de gemeente Nederlek door samenvoeging van de gemeenten Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk. Beide gemeenten hadden een wapen van zilver